

dékessé vált igényök kielégítést nyerhessen, de ha teljesen nem lenne elég, bizonyára oly kevéssé venné igénybe az új nyugdíj-alapot, hogy annak kamatait is csak csekély részben emésztene fel.

Minden biztosításnak, és ilyen a kölcsönösségen alapuló nyugdíjintézetnek is alapja és ereje a közönsége egészének hozzájárulás iránti kifejezett vagy hallgatóságos akaratában rejlik. Vagyis azért tudják a biztosító intézetek feleik biztosított összegeit kifizetni, mert biztosítva hiszik és tudják magukat az iránt, hogy az évi biztosítási díjak a jelen és jövő biztosító feleitől be fognak folyni. És ezek a biztosítási díjak, a mellett, hogy magokban véve mérsékeltek, összeségükben oly nagy összeget tesznek ki, hogy a biztosított összegeket fedezik, még a biztosító intézeteknek, valamint részvényeseinek nagy vagyont juttatnak birtokába.

Erre a körülményre, t. i. arra, hogy az évi járulékokat nem emésztik fel az évenként fizetésre esedékes összegek, alapítom én reményemet és arra, hogy a már most 265 egyént számláló közjegyzői testület, ha társaságba áll és nyugdíjintézetet állít fel, az minden valószínűség szerint prosperálni fog. *S. R.*

Illetékügyek. A „Pénzügyi Közlöny“ idei 1. számában két döntvény lett közzé téve: az egyik a 8-ik számú, mely szerint el van döntve, hogy „a m. kir. államvasutak igazgatóságához és üzletvezetőségéhez féláru menetjegy váltására jogosító igazolványért beadandó kérvény *bélyegmentes*“;

a másik a 9. számú döntvény, melyben ki lett mondva, hogy „egynél több jog bejegyzésére, illetőleg törlésére irányuló telekkönyvi beadvány bélyegilletékének meghatározásánál a bejegyeztetni, illetőleg töröltetni kért jogok összértéke veendő alapul.“

A 8-ik számú döntvény, sajnos, nem érdekli a kir. közjegyzőket, mert nem jogosultak féláru jegyre.

A 9-ik számú döntvény pedig azt jelenti, hogy ha egy kérvényben száz 50 frtot meg nem haladó zálogjog bekebelezése vagy törlése kéretik is, nem kell 100 db. 36 kros bélyeget tenni a kérvényre, hanem csakis 1 frt 50 krosot.

Megüresedett a batonyai kir. közjegyzői állás *Hofbauer Sándor* kir. közjegyző elhalálása folytán, helyettesül a szegedi kir. közjegyzőikamara *Szentes Vidor* makói kir. közjegyzőt rendelte ki.

Pályázat nyitott a dévai régi, továbbá Maros-Illyén és Vajda-Hunyadon ujonnan rendszeresített közjegyzői állások betöltésére. Pályázati kérvények f. évi január 14-ig az aradi kir. közjegyzői kamarához voltak benyújtandók.

KÖZJEGYZŐK LAPJA

Szerkeszti SCHILLING RUDOLF, budapesti kir. közjegyző.

KIADJA A MAGYARORSZÁGI KIRÁLYI KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, fél évre 3 frt.	Megjelenik havonként 2-szer	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Váci-körút 19.
---	---------------------------------------	--

TARTALOM: Egyleti élet, közgyűlési jegyzőkönyv. — Zimányi Alajos előterjesztése a codificáló bizottsághoz. — Az új örökösödési eljárásról. — Egy községi jegyző pontossága. — Nyugdíjintézet II. — Az örökbefogadási szerződés nem örökösödési szerződés. — Illetékügyek: A házassági szerződések megilletékezése. — Lapszemle.

Egyleti élet.

A folyó évi január 6-án tartott közgyűlés jegyzőkönyvét egész terjedelmében itt közöljük:

Jegyzőkönyv.

Felvéve a magyarországi kir. közjegyzők egyletének Budapesten
1899. évi január hó 6-án tartott rendes évi közgyűléséről.

Jelen voltak: Zimányi Alajos, egyleti elnök, dr. Charmant Oszkár, Dr. Cottély Géza, Gánóczy Flóris, Gaszner Béla, Gesztessy János, Görgey István, Gyurácskay Alajos, Hagymásy Károly, Horovicz Jakab, Jakab Géza, dr. Kormos Béla, dr. Manheimer Ignác, dr. Plihál Viktor, dr. Rónay Károly, dr. Róth Zsigmond, Rupp Zsigmond, Sebesi Ákos, dr. Schilling Rudolf, Szathmáry Lajos és dr. Sziklai Zoltán egyleti tagok.

Mely alkalommal elnök a megjelent tagokat üdvözölvén, a közgyűlést megnyitja s a jegyzőkönyv vezetésével dr. Sziklai Zoltánt bizza meg.

Ez alkalommal: 1. Felolvasta elnök előterjesztését az egylet 1898. évi működéséről, mely is helyeslőleg tudomásul vétetvén, Gánóczy Flóris indítványára elnöknek ügybuzgó s fáradhatlan működéseért köszönet szavaztatik, az elnöki előterjesztés pedig a „Közjegyzők Lapjában, a „Jog“-ban s a „Jogtudományi Közlöny“-ben egész terjedelmében kinyomatni határoztatik.

2. Olvastatott dr. Cottély Gézának az 1897. szeptember 1-től 1898. évi szeptember 30-ig terjedő időről szóló pénztári jelentése és ezzel kapcsolatban olvastattak a dr. Weinmann Fülöp s dr. Stamberger Ferencz kiküldött számvizsgálók által felülvizsgált s jóváhagyott mérlegei az egyleti pénztárnak, az egyleti segélyalaprak és az ügyviteli alapnak is, a melyek szerint:

I. A pénztár mérlege.

1. Az 1896. október 31-től 1897. évi augusztus 31-ig terjedő időről szólott s jóváhagyott utolsó pénztári mérleg egyenlege volt . . .	frt 18.088.39
2. Az 1897. évi szeptember 1-től 1898. évi szeptember végéig vezetett pénztári napló 98 lapján foglalt egyenlege tesz	„ 674.25
3. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél a folyó számlabeli elszámolási kamat: 1897. július 1-től 1897. decz. 31-ig	frt 362.—
1898. január 1-től 1898. jun. 31-ig	„ 375.—
összesen	frt 19.499.64

Fedezet.

1. Az egylet folyó számlájára a Pesti Első Takarékpénztár Egyesületnél az 1898. évi július 1-én kelt számlakivonat szerint elhelyezve	„ 19.152.—
2. Készpénz-készlet	„ 347.64
összesen	frt 19.499.64

II. A segélyalap mérlege

1897. évi szeptember 1-től 1898. évi szeptember végéig terjedő időre.

I. Bevételek.

1. Tagdíj-járulékok háromnegyed része	frt 903.—
2. Adakozások:	
szombathelyi kir. közjegyzői kamara	frt 19.79
aradi kir. közjegyzői kamara	„ 485.—
temesvári kir. közjegyzői kamara	„ 30.—
özv. Ökröss Bálintné	„ 200.—
összesen	„ 734.79
3. Elszámolási kamat a pénztári mérleg szerint	„ 737.—
4. Ügyviteli számlától átvitel	„ 36.46
összesen	frt 2411.25

II. Kiadás.

Érdúj helyi Menyhért pályadíja	„ 1000.—
maradt	frt 1411.25
Ehhez hozzáadva a segélyalapok az utolsó közgyűlés által megállapított egyenlegért	„ 18.088.39
az összes vagyon tesz	frt 19.499.64

III. Az ügyviteli pénztár mérlege

1897. évi szeptember 1-től 1898. évi szeptember végéig.

I. Bevételek.

Tagdíj-járulékok egynegyed része	frt 301.—
--	-----------

II. Kiadások.

1. Nyomtatványokra és kezelési kiadásokra az elnök kezéhez	frt 248.28
2. A pénztári kezelésből: postadíjak és nyomtatványok	„ 16.26
3. Átvitel a segélypénztárnak	„ 36.46
összesen	frt 301.—

Egyleti pénztáros jelentése tudomásul vétetvén, a közgyűlés működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s indítványára az 1897. szeptember 1-től 1898. szeptember végéig terjedő időközre a pénzkezelésre nézve a központi bizottságnak a felmentvényt megadja s a tagdíjakat az alapszabályok értelmében az 1899—1901-ig terjedő 3 évre az eddigi évi 12 frtban állapítja meg.

3. Indítványozza dr. Schilling Rudolf, hogy az egylet vagyonának egy része kamatozó sorsjegyekbe befektetessék; mire többek hozzászólása után az indítvány a központi bizottsághoz utasittatik saját hatáskörében való határozathozatal s megfelelő intézkedés céljából.

4. A közjegyzői szaklap kérdésében előterjeszti elnök, hogy az megoldást nyert, amennyiben annak szerkesztését Schilling Rudolf vállalta el önkényen, kivel is e részben a központi bizottság a kellő megállapodásokra lépett, helyeslőleg tudomásul vétetik.

5. A millennáris pályamunka tárgyában előterjeszti elnök hogy annak az egyetemi nyomdában az önköltségek megtérítése ellenében leendő kinyomatását a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál kieszközölni nem lehetett, miért is a központi

bizottság felhatalmazta őt — elnököt — hogy a Pallas irodalmi s nyomdai intézettel a millenáris pályamunkának 500 példányban 565 frt nyomdai költség ellenében leendő kinyomatása iránt a szükséges szerződést megkösse, helyeslőleg tudomásul vétetik.

6. A közjegyzők hatáskörének a telekkönyvi jogügyletekre vonatkozó kérdésében előadó dr. Charmant Oszkár javaslatára s többek hozzászólása után a közgyűlés, tekintettel a polgári törvénykönyvnek folyamatban levő szerkesztési munkálataira kimondja:

hogy az ingatlanokra vonatkozó dologi jogok szerzése tárgyában az eddigi egységes szerzési ügyletnek kettéválasztását, bár az ugynevezett dologi szerződésre fektetett telekkönyvi rendszernek némely előnyeit elősmeri, hazai viszonyaink között főleg gyakorlati szempontokból elfogadásra nem ajánlja;

hogy azonban az ügyletnek kötelmi mozzanataira vonatkozó birói cognitiót mellőzhetőnek s a telekkönyvi bejegyzést pusztán a dologi mozzanatokra vonatkozó s a telekkönyvi hivatalok által teljesítendő formák cognitióra alapíthatónak s ezuton egyszersmind a bíróságokat a perenkívüli eljárás ezen ágára vonatkozó teendők ellátásától fölmenthetőnek véli;

hogy az ilyen alapokon fekvő telekkönyvi rendszer garanciáit a szerzési ügyletre vonatkozó közokirati kényszer s a közokiratot felvevő kir. közjegyző felelősségére véli alapítandónak, mely felelőség a telekkönyvi jogváltozás előfeltételeinek főnforrására, jelesen a kötelmi és dologi mozzanatok közötti összhangra, valamint a telekkönyvi bejegyzés előidézésére volna kiterjesztendő; s felhatalmazza egyleti elnököt, mikép ezen határozati javaslatot megfelelő alakban a codificationalis bizottság elé terjeszse oly hozzáadással, hogy a nagyméltóságú igazságügyminiszter urhoz a közjegyzők hatáskörének kiterjesztése tárgyában már felterjesztett memorandumban kifejtett elveket a végleges rendezésig mindenekben fentartja.

7. Előterjeszti előadó dr. Róth Zsigmond a Gaszner Béla egyleti tagnak a váltóóvások felvétele körüli eljárás módosítása tárgyában az egylethez beterjesztett indítványát, Kovalinszky Elek egyleti tagnak ez indítvány felett készített előadói véleményét és saját — a központi bizottság által kijelölt irányelvek alapján készített előadói tervezetét, valamint egy bizottsági tag által beadott ellenindítványt is, mely utóbbi szerint Gaszner Béla indítványa a napirendről leveendő, mely kérdésben többek hozzászólása után a közgyűlés Gaszner Béla indítványa felett napirendre tér.

8. Előterjeszti elnök, hogy Érsek Elek tordai kir. közjegyző egyleti tag az egylethez intézett beadványában felpanaszolja, hogy a hagyatéki bíróságok s gyámhatóságok a hagyatéki ügyiratok díjtalan lemásolását kívánják s megkeresi az egyletet, hogy az igazságügyminiszteriumnál közbenjárva, eszközölje ezen másolási kötelezettség megszüntetését, másrészt pedig óhajtja, hogy az egylet az iránt is tegyen lépéseket, miszerint a ki nem fizetett tárgyalási díjak az örökösödési kincstári illetékek egyidejűleg zálogjogilag biztosíttassanak; mire a közgyűlés jegyzőkönyvi kivonaton értesíttetni határozza Érsek Elek egyleti tagot, hogy az első kérdésre nézve a nagyméltóságú belügyminiszter ur 7917/97 számú rendeletével már intézkedett, — a második kérdésre nézve pedig az egylet a nagyméltóságú igazságügyminiszter urhoz intézett memorandumában a megfelelő kérelmet már előterjesztette, minélfogva e részben újabb lépések tételére szükség fenn nem forog.

Ezzel a napirend kimerítettén, elnök a közgyűlést bezárja. Kmft.

Jegyzette:

Dr. Sziklai m. p.

Zimányi Alajos

elnök.

Zimányi Alajos előterjesztése a codificáló bizottsághoz.

A közgyűlés megbízásából Zimányi Alajos elnökünk a következő felterjesztést nyújtotta és személyesen adta be a Codificáló bizottság elnökéhez:

Nagyméltóságos magyar királyi igazságügyi ministerium Codificáló bizottságához!

A királyi közjegyzők országos egylete a jogfejlődés minden mozzanatát figyelemmel kíséri, mert ez a fejlődés képezi alapját a közjegyzői intézmény fejlődésének is; — és így egyletünk nagy érdeklődéssel követi a codificationalis bizottságnak a jelenleg folyamatban levő — a polgári magánjognak rendszeres törvénykönyvbe való foglalására irányzott működését.

Két körülmény indította a kir. közjegyzők országos egyletét arra, hogy közgyűlési határozattal engemet alulírottat, mint az egylet elnökét ezen előterjesztésem benyújtására megbízza.

Egyik az, hogy a codificationalis bizottsági tanácskozásokról lapokban megjelent közlemények szerint a tanácskozások köz-

ben a dologi jogok szerzésénél az ügylet kettéválasztása körül nyomatékos nézetek és indítványok merültek fel. Másik pedig az, hogy egyletünk értesülést nyert arról, hogy a codificationális munkálatok alkalmából a telekkönyvi hatóságok felhívást kaptak statisztikai adatok benyújtására arról, vajjon magánokiratok alapján benyújtott átírási kérvények közül mily arány esik azokra a beadványokra, amelyek ily magánokiratok szabálytalansága miatt elutasítottak.

A királyi közjegyzők egyletének semmi kétsége nincs a tekintetben, hogy ezen két körülmény megfigyelése mellett a polgári magánjog szerkesztése a codificáló bizottság bölcsesége folytán kifogástalan lesz, — még is némi aggodalommal néz egyletünk annak elébe, hogy ezen két adatnak nem minden oldalról való megfigyelése esetén a dologi jogok szerzése és biztossága tekintetében végzetes tévedések vétethetnek fel a codexbe.

Mi közjegyzők a jogügyletek megkötése körül a közhitelesség joghatályával gyakoroljuk hivatásunkat, és e szerint legközelebbi közvetlenséggel tapasztaljuk, mily végtelen különbség van a jogkövetkezmények szempontjából oly szerződési ügyletek közt, a melyek közokiratba foglaltatnak, és másrészt azok közt, a melyek jogismereteket nélkülöző bárki más egyén beavatkozásával magán alaku szerződési okiratba szerkesztetnek — különösen itt ez a telekkönyvi bejegyzés tárgyát képező jogügyletek tekintetében.

Fentebbi kijelentésemet sokoldalulag illusztrálhatnám, de hosszadalmasság elkerülése végett csak azt az egyet kívánom itt fel-
említeni, hogy az országban felette nagy számban köttetnek házassági szerződések, és a házastársak közt felmerülő egyéb jogügyletek, — különösen ingatlan vagyona vonatkozólag. — Habár a közjegyzői törvény határozottan megkivánja, hogy a házasságok között létre jött ily jogügyletek közjegyzői okiratba foglaltassanak, sőt ily jogügyletek jogi érvényessége is a törvény által közokirathoz van kötve, mégis ily jogügyletek, csak elenyésző csekély számban köttetnek közjegyző előtt, hanem készítik ily szerződéseket legnagyobb részben magán alakra okiratba bárki más, de legtöbbször a jogi szakértelmet teljesen nélkülöző községi jegyzők.

És mégis a telekkönyvi hatóságok ily jogügyletekről készülő magánokirat alapján is teljesítik az átírást, — mert a telekkönyvi hatóság az okiratnak csak dologi s alaki kellékeit vizsgálja, de

nem tartozik vizsgálni a jogügylet lényegét, az akarat nyilvánításnak valódi módozatait, és törvényes belső kellékeit, alapokat. Ennek tudatában azok, akik a házastársak közötti jogügyletről a közjegyző mellőzésével magán alaku szerződést szerkesztenek, a törvény megkerülésével nem nevezik a feleket házastársaknak, nem adják a vagyon átruházásnak a valódi czímet, házassági-, hozományi-, hitbér stb. nevezeteket, hanem mindezeket az okiratban elhallgatva más viszonyban állóknak nevezik a házastársakat és más jogczímet vesznek a vagyon átruházásához.

Lehetetlen, hogy a jogrendet figyelemmel kíséző jogász, és így a codificáló bizottság is ne gondoljon az ebből jövőre nézve okvetlen bekövetkező jogzavaroknak, úgy a családi és öröklési bonyodalmaknak veszedelmeire.

Pedig ez csak egyik neme a jogügyletek kötése körüli visszaéléseknek. — Számos esetben kiskorúak jogviszonyai is fordulnak elő, melyeknél magán utakon okiratot kiskorúval iratnak alá a kiskorúság elhallgatásával. Ily esetben a telekkönyvi hatóság szintén nem utasíthatja el a beadványt, mert a kiskorúság — ahol nincs bejegyezve, nem lehet a telekkönyvi hatóság tudomására.

Az általam itt nagyjából jelzett visszaélésekből már magokból is következtetni lehet, hogy az alaki kellékek egyoldalú tekintetbe vétele mellett mily ügyesen burkolják el magát a joglényegét a jogismerettel nem bíró beavatkozók, a kik ily magán alaku szerződések szerkesztenek.

A bekívánt statisztikai adatokból tehát bizonyára hiányozni fognak az átruházás jogi lényegére vonatkozó adatok, és így a jogbiztosság érdekét megóvni csupán ezen statisztikai adatok mellett lehetetlenné válik.

Az ország minden részéből egybegyűlt közjegyző kartársaink által a közgyűlésen felhozott ebbeli tapasztalatok folytán egyletünk az alapszabályok értelmében kötelességének ismerte a t. codificáló bizottság figyelmét ebbeli tapasztalatokra felkérni.

Minek következtében bátor vagyok országos egyletünk közgyűlésében elfogadott kijelentésről a jegyzőkönyvnek idevonatkozó 6-ik pontját mély tisztelettel bemutatni azzal az alázatos kérelemmel, hogy ezt a codificálandó jogtétel megalkotásánál figyelembe venni kegyeskedjék.

De egyszersmind a közgyűlés megbízásából bátor vagyok ehhez hozzá tenni, hogy ez az előterjesztésem a polgári magánjog

codificációs megállapodásokra vonatkozik, a mely megállapodások eredménye még csak évek során várható.

De egyébként a közjegyzői intézmény fejlődése és a közjegyzőség helyzetében fennálló visszaságok jelenleg oly fokúak, hogy azok javítása, módosítása, az intézménynek hanyatlása nélkül nem halasztható.

Minélfogva az igazságügyminister ur Ő nagyméltóságához már benyújtott, és onnan a codificációs bizottsághoz már áttett, — a közjegyzők hatáskörének, és díjszabásnak módosítására vonatkozó előterjesztésünket és kérelmünket most is egészben fentartjuk és az ott előterjesztett kérelmünk teljesítését újból sürgetően kérjük, mert a közjegyzői intézmény fejlődése és a közjegyzői kar helyzete fokozottan és folyton hanyatlóban van, és így sürgős törvényhozási intézkedést kíván éppen a jogbiztonság közérdekéből.

Hogy pedig ezt az utóbbi kijelentésemet nyomatékosan is indokoljam, a közgyűlés megbízásából bátor vagyok a folyó január hó 6. án tartott közgyűlésünkön általam előadott elnöki előterjesztésemet egész terjedelmében szó szerint ide csatolva bemutatni. Ennek tartalmát közgyűlésünk olyannak találta, amely a közjegyzőség helyzetét az egész országból beérkezett adatok alapján hiven előtűnteti és a melyből a hatáskör és díjszabás módosítása iránt a nagyméltóságú minister urhoz beterjesztett s fentebb említett előterjesztésünkhöz bővebb és teljesen megfelelő további indoklás meríthető.

Mély tisztelettel vagyok

Zimányi Alajos

kir. közjegyző.

A magyarországi kir. közjegyzők
egyletének elnöke.

Az új örökösödési eljárásról.

Az 1894. XVI. t. cz. meghozatala folytán reméltük, hogy az abban foglalt, kétségkívül legnagyobb részt helyes rendelkezések alkalmazása mellett az eddig szerfelett különböző s leginkább csupán szokásjogon alapuló, az érdekeltekre sok tekintetben hátrányos örökösödési eljárás egészen másképp fog alakulni s biztosítani fogja a hagyatéki ügyeknek gyors s szabatos elintézését.

Ezen reményünkben azonban alaposan csalódtunk még pe-

dig azért, mert a hagyatéki bíróságok — kevés kivétellel — a törvényintézkedéseit szigorúan nem teljesítik s az örökösödési ügyeket nem látják úgy el, a mint kellene.

Mert habár az idézett törvény III. s V. fejezetében határozottan előírja, hogy a haláleset felvételeknek s leltáraknak kellő időben való beterjesztése a hagyatéki bíróság által az e célra vezetendő hivatalos jegyzékben nyilvántartandó s a késedelmes közeg ellen fokozatos bírság kiszabása alkalmazandó, ennek dacára sok bíróság területén az e részbeni eljárás még rosszabb mint a régi volt, a midőn legalább a kiskorú örökösök érdekében az árvaszékek szorgalmazták a hagyatékok rendezését, míg most a legtöbb bíróság, mely egyéb nagy számú peres ügyekkel van elfoglalva s kellő számú s képesített segédszeméllyel sem rendelkezik, a hagyatéki ügyeket csupán mostoha gyermekként tekinti; a kellő ellenőrzést nem gyakorolja, bírság kiszabása helyett az illető körjegyzőket 3-szor, 4-szer is kéri kötelességük teljesítésére, mire azonban az utóbbiak tulnyomó része érdekesnek sem tartja válaszolni.*)

Igy történik aztán, hogy mindjárt az örökösödési eljárás kezdetén az ügyek megfeneklenek s egyenesen az illető alantas közegek tetszésétől függ, hogy mely időpontban kerülnek azok rendezés alá.

Ugyanazon eset áll be akkor is, ha az eljárás folyamán a leltári hibás adatok kiigazítása vagy pótleltározás eszközzése iránt a kir. közjegyző keresi meg az illető közegeket.

Ezzel teljesen el van azon cél ejtve, melyet a törvényhozás ezen törvény megalkotása által életbe léptetni óhajtott.

Hogy tehát annak érvény szerzettessék, első sorban a bíróságok szigorú s kiméletet nem ismerő további eljárásától függ, kik hivatva, sőt kötelezve vannak a késedelmes közegek ellen a törvény szigorát alkalmazni.

Emellett nincs előnyére a hagyatéki ügyeknek az örök. elj. X. fejezetében szabályozott örökösödési s hagyományi bizonyítvány kiadatása úgy a hogy az a törvényben meghatározott; miután az ezek kiadatása iránti kérelem s az azokat támogató adatok nem eléggé megbízhatók.

Számtalan eset fordul elő ugyanis, hogy felületesen kiállított s valótlan adatokat tartalmazó községi bizonyítványok alapján a

*) Ez állítás illusztrálására szolgál a következő czikk.

biróság az örökösödési bizonyítványt kiállítja s azután kiderül, hogy egyik másik örökös, ki az osztálylevelet vagy kérvényt aláírtnak jelezteti, az egész ügyről mit sem tud s az osztályba meg nem nyugszik vagy hogy az öröklésre jogosítottak s az öröklési jogviszony tévesen lettek feltüntetve.

Ily esetben aztán a további eljárás beállítatik, illetve a hagyatéknál szabályszerű tárgyalása végett az iratok kir. közjegyzőnek adatnak ki.

Ezen is segíteni lehetne a törvény oly irányu módosításával, hogy az osztálylevelek alapján csak az esetben lehetne az örökösödési bizonyítvány kiállítható, ha azon az aláírások közjegyzőileg hitelesítették.

Legvégül anomáliának kell tartanunk azt, hogy az ugyis aránytalan csekély tárgyalási díjak mellett még egyes hagyatékokat — melyek sokszor több dolgot adnak a többieknek — ingyen legyen köteles a kir. közjegyző tárgyalni, kit az új rendszer értelmében a hagyatéki ügyek felszerelése s kiadmányozása ugyis annyi munkával terhel, hogy a miatt sokkal nagyobb irodai személyzetet kénytelen alkalmazni.

Ezt is számtalanszor hangoztattuk már, de mindeddig eredménytelenül.

Mindezek iránt sürgős orvoslást kérünk rendeletileg s törvényhozásilag, hogy az alapján jó törvény szelleme a gyakorlatban is kellő alkalmazást nyerhessen.

Ambrózy István
készmárki kir. közjegyző.

Egy községi jegyző pontossága.

Alkalmunk volt egy iratcsomóba betekinteni és abban az alábbi épületes dolgokat láttuk.

Múlt évi július 14-én átírt a közjegyző egy vidéki nagy város járásbiróságához és kérte az azon városban lévő hagyaték leltároztatását.

Miután válasz megkeresésére nem érkezett, szeptember 8-án a leltár megküldését megsürgette.

November 2-án a megbízó járásbiróság az ügy elintézését a közjegyzőnél megsürgeti.

A közjegyző jelentést tesz az ügy állásáról.

November 3-án az árvaszék kér felvilágosítást az ügy mibenállásáról.

A közjegyző válaszol és tudatja az okot, mely a tárgyalás megtartását akadályozza.

November 10-én újból sürgeti a leltár megküldését.

A járásbiróság november 17-én válaszol, és tudatja, hogy miután a leltározó község a leltárt még eddig be nem terjesztette, rendbirsággal sujtatott.

Deczember 20-án a kir. járásbiróság értesíti a közjegyzőt, hogy a kiszabott rendbirság felhajtása iránt intézkedett, egyszersmind átírt a leltározó jegyző polgármesteréhez azzal a kérelemmel, hogy a leltározó községet a járásbiróság megkeresésének *sürgős* teljesítésére utasítani sziveskedjék. Folyó év január 2-án újabb sürgetés a közjegyzőhöz a megbízó járásbiróságtól.

A közjegyző ismét csak az akadályt jelentheti, mely a tárgyalás megkezdését akadályozza.

És ma január 25-én a leltár még mindig nem érkezett meg.

Nyugdíj-intézet.

II.

Az első cikket annak a reménynek kifejezésével végeztem, hogy a megalapítandó intézet prosperálni fog.

Tudom én azt, hogy ilyen remény kifejezése a kételkedők és az ellenkezők közül senkit sem győz meg, és tudom azt is, hogy a legkézzel foghatóbb argumentum mai napság — de azt hiszem a világ kezdete óta mindig — egy halom pénz.

Ámbár meg vagyok győződve, hogy a nyugdíj-intézet, maguk a tagok hozzájárulási hányadával felállítható és életképes, mindazon által az említett argumentum oly lényeges, hogy nem tudom megtartóztatni magamat attól az ingertől, hogy legelsőbbben ne azt csillogtassam.

Ugy vélem, hogy a nyugdíj-intézet ügyét hirtelen előbbre vinné az a tudat, hogy bizonyos alapunk már van, vagy hogy bizonyos hozzájárulás évenként biztosítva van, és pedig anélkül, hogy ez a közjegyzők zsebéből kerülne ki.

Tehát azt ajánlom, hogy késedelem nélkül kezdjünk hozzá a nyugdíj-alap összegyűjtéséhez. Természetesen ezt a pénzt sem lehet utánjárás és fáradság nélkül megszerezni, lehet hogy sok

utánjárást fog okozni az előleges kormányi intézkedés kieszközlése, és azt sem mondom, hogy a későbbi teendők nagyon kényelmesek lesznek de hát semmiből, semmivel semmit sem lehet csinálni. A fáradság és munka a forrása minden vagyonnak, e nélkül nincs siker, nincs eredmény.

A közjegyzők számtalan dolgot végeznek a köz, az állam érdekében a nélkül, hogy azért bármi díjazást igényelhetnének, az ők közvetítésük folytán tekintélyes összeg mint jövedelem foly be az állam pénztárába, értem ez alatt a bélyegek és egyéb szerződési és örökösödési illeteket. Talán nem volna méltánytalan kívánság még az sem, ha azt kérnék, hogy az állam is járulna hozzá bizonyos évi összeggel a közjegyzői nyugdíjalap létesítéséhez, mert hát a közjegyző is épen oly tisztviselő, mint más állami functionárius, a különbség csak az, hogy fizetést nem az államtól, hanem közvetlenül a szolgálatát igénybe vevő állampolgároktól kapja. Világos tehát, hogy ha az állam minden alkalmazottjának nyugdíjáról gondoskodik, éppen úgy kellene a közjegyzők nyugdíjáról is gondoskodnia, mert hát ez éppen oly állami érdek mint a másik. Vegyük tekintetbe csak azt az esetet, hogy egy közjegyző annyira elaggott, hogy már sikerrel hivatásával járóteendőket nem folytathatja. Nem állami érdek volna-e az, hogy az ily közjegyző nyugdíjaztassék és helyét más ifjabb erőnek adja át?

Azonban nem megyek annyira, hogy még csak meg kísértetni is ajánlanám ezen állami hozzájárulás igénybe vételének kérelmezését, mert ösmerve a körülményeket, ösmerve a közjegyzők jövedelme és vagyonossága iránti tulzott vélekedéseket, a közjegyzők irányábani hangulatot, sikert e kísérlettől nem várok.

Hanem visszatérve arra a körülményre, hogy a közjegyzők nagy állami jövedelmet közvetítenek a bélyeg és illetekben, nem csak méltányosnak tartom, de nem is gondolom nehézségbe ütközőnek azt, hogy a közjegyzőnek is adja meg az állam azt a százalékot, a melyet bármely bélyegelárusítónak meg ad. Annyival is inkább megadható ez a százalék, mert hát ugy is már van egy miniszteri rendelet, a mely megengedi azt, hogy a közjegyzőknek bélyegelárusítási engedély adassék. Csakhogy azt kell kieszközölni, hogy ez az intézkedés általános, feltétlen és visszavonhatlan legyen.

Azt ajánlom tehát, hogy ezen a bélyegek után a közjegyzőknek fizetendő százalék képezze a nyugdíj-alapnak magvát.

Hogy pedig ez a százalék bármely csekély összegében te-

kintélyes összeget fogna kitenni, ki fog tetszeni azonnal egy kis számításból.

Van az egész országban 265 közjegyző, ha egynek évi bélyeg szükségletét 2000 frtra tesszük: az már 530000 frtot tesz ki, a minek $1\frac{1}{2}\%$ -a 7950 frt. Ne mondják, hogy ez a számítás tulzott, mert ha van is olyan közjegyző, a kinek bélyegszükséglete ezt az összeget nem éri el, de van olyan is, a kinek a szükséglet ötszörösét, sőt tizszeresét is kiteszi annak.

Különb is, hogy mennyi lesz ez az összeg, az egészen mellékes, az évek folyamán a sok kicsi összegyül, és vétek volna elveszni hagyni ezt az alkalmat az alap vagyonának szerzésére csak azért, mert azt igen csekélynek tartjuk.

Lehet az az ellenvetés is, hogy a kezdés oly nagy nehézségekkel jár, hogy az összeg csekélysege nem érdemli azt meg. De hát lehet azon is segíteni; véleményem szerint ki lehetne vinni azt, hogy az adóhivatalok tartsák vissza a százalékot és az év végével együtt szolgáltatassák ki közvetlenül a nyugdíj-alapnak.

Ezt annyival inkább gondolom kivihetőnek, mert ez garancia volna az állammal szemben az iránt, hogy az engedélyezett százalék nem fog egyéb célra fordíttatni. *S. R.*

Az örökbefogadási szerződés nem örökösödési szerződés.

Irta: *Szily Ferencz* kir. közjegyző helyettes.

Ezen cikkem megírására az a körülmény indított, hogy gyakorta láttam kir. közjegyző által kiállított örökbefogadási szerződéseket, melyek külalakjára az 1874. XXXV. t. cz. 82 §-ának határozmányai alkalmaztattak, míg más esetekben azokat a felvevő kir. közjegyző a közönséges szerződések szerint ügyleti tanuk alkalmazása nélkül szerkesztette meg. A tapasztalás tehát azt mutatja, hogy a gyakorlat e terén nem egyöntetű, hanem ingadozó, már pedig az ilyen ingadozás, teki ntettel a közjegyzői okiratok közhitelességére, kiküszöbölendő s e terén egyöntetű eljárás követendő volna.

Világos, hogy azokat, a kik az örökbefogadási szerződést az 1874. évi XXXV. t. cz. 82. §-ában foglalt határozatok megtartása mellett állították ki, azon elv vezérelte, hogy az örökbefo-

gadási szerződés örökösödési szerződésnek tekintendő s így annak külalakjára nézve ugyanazon szabályok alkalmazandók, mint a végrendeletek külalakjára nézve.

Valóban első pillanatra plausibilisnek látszik a nézet, mely az örökbefogadási szerződést örökösödési szerződésnek tekinti. Ezt a nézetet valják Wenczel Gusztáv és dr. Herczegh Mihály magánjogi munkáikban is.

Az örökösödési szerződés jellege, mely szerint az olyan kétoldalú halálesetre szóló intézkedés, melyben örökös-nevezés, hagyomány-rendelés, ajándékozás vagy bármely más vagyon előny juttatása foglaltatik, feltalálható *látszólag* az örökbefogadási szerződésnél is.

Az örökbefogadó is biztosítja az örökbefogadott részére az ő bekövetkező halálesetére a törvényes örökösödési jogot az ő vagyonában. Az örökbefogadási szerződés is tehát vagyoni előnyt juttat halálesetre az örökbefogadandónak, melyet utóbbi elfogad.

Ámde ha ezen jogi intézmény lényegébe hatolunk, más eredményre kell jutnunk. Különösen pedig más eredményre jutunk, ha párhuzamot vonunk a szigorúan vett örökösödési szerződések és örökbefogadási szerződések hatálya között.

Először: az örökösödési szerződés hatálya csakis a szerződésben kedvezményezett személyére terjed ki. Ha tehát a kedvezményezett az örökség megnyilta előtt vagyis a terbelt fél előtt hal el, részére az örökség vagy hagyomány meg sem nyílik s így azt jogutódaira át nem bocsáthatja. Vagyis az örökösödési szerződés a kedvezményezett korábban bekövetkező halála esetére hatályát veszti. Ezzel szemben az örökbefogadási szerződés alapján keletkezett örökösödési jog kiterjed az örökbefogadott leszármazóira is. Ha tehát örökbefogadott előbb halna is meg, mint örökbefogadó, utóbbi után törvényes örökösödési joggal fognak birni az örökbefogadott gyermekei.

Másodszor: az örökösödési szerződés *szerződési* jogcímet ad az örökléshez, annak terjedelmére nézve a *szerződés intézkedései irányadó*k s ilyképen a köteles rész kérelme nélkül valaki szerződésileg egész vagyonát is elhagyományozhatja. A szerződési öröklés terjedelme tehát merőben *a felek akaratától függ*, melynek a köteles rész jogintézményén kívül korlátja nincsen. Ezzel szemben az örökbefogadási szerződés *törvényes* örökösödési jogcímet létesít, vagyis oly jogcímet, mely a törvényes leszármazókat végrendelet

vagy *örökösödési szerződés hiányában* illeti meg. Világos tehát, hogy épen ellentétes fogalmak. Az örökbefogadási szerződés másrészt nem sértheti a törvényes gyermekek örökösödési jogát vagyis a törvényes vérszerinti gyermekek az örökbefogadott gyermekkel egyenlő osztályrészt kapnak. Tehát az örökbefogadási viszony alapján való öröklés terjedelme a törvény által van meghatározva s *nem függ a szerződő felek akaratától*, sőt mihelyt az öröklés törvényileg meghatározott terjedelmét az örökbefogadási szerződésben a felek kiterjesztik vagy korlátozzák, a szerződés ezen része már valóban nem lesz örökbefogadási, hanem örökösödési szerződésnek tekintendő, mert törvényes öröklés terjedelmét megváltoztatja. Ismét világos jele annak, hogy két külön jogintézménnyel van dolgunk.

Harmadszor: az öröklésnek az öröklési szerződésben meg alapított terjedelme egyoldalulag a másik fél beleegyezése nélkül meg nem szorítható, míg az örökbefogadási viszony csak törvényes öröklési jogot alapítván meg, az örökbefogadó szülő örökbefogadott gyermeket a köteles részre szoríthatja és ha a kellő okok fennforognak, ki is tagadhatja.

Negyedszer: az öröklés az öröklési szerződés *közvetlen* folyamán, az öröklés jogcíme maga a szerződés, míg az örökbefogadási szerződésnek csak *közvetett* folyamánya az örökösödés, melynek jogcíme nem az örökbefogadási szerződésen, hanem a törvényen alapul. Az örökbefogadott csak azért örököl, mert az örökbefogadóval törvényes öröklési kapcsolatba jutott. Az örökbefogadási szerződés kizárólag az örökbefogadott státusát (status familiae) tárgyazza, annak közvetlen folyamánya ezen státus megváltozása az által, hogy örökbefogadott örökbefogadó családjába bevételik s csak ezen státus változásnak képezi *szükségszerű* további folyamányát a törvényes öröklés, melyet tehát az örökbefogadási szerződésben kiemelni nem is kell.

Mindezekből világos, hogy az örökbefogadási szerződés nem halálesetre szóló intézkedés, külalak tekintetében ugyanazon szabályok alá esik, mint bármely más élők közötti jogügylet, a mely körülmény ugy az egyöntetű perenkivüli joggyakorlat, mint de lege ferenda a codificatio szempontjából is megszívlelendő volna, hogy a jövőben mindennemű magyarázatásoknak eleje vétessék, annál is inkább, mert birói joggyakorlatunk is hajlandó az örökbefogadási szerződést mint öröklési szerződést, mint öröklési jogcímet elfogadni, pedig ez főleg családjogi intézmény.

Illetékügyek.

A házassági szerződések megilletékezése.

Egy házassági szerződésben a következő intézkedések foglaltatnak.

1. pont. A. B. mint vőlegény a házassági szerződés aláírásával elősmeri, hogy jövendőbeli neje C. D. kisasszony hozományául ugyanannak kezeiből egyidejűleg X. forintot vett által.

6. pont. E. F. mint kiskoru leányának törvényes képviselője a jelen házassági szerződéshez atyai beleegyezését adja, és beleegyezésének kifejezéséül ezen házassági szerződést maga részéről is aláírásával látja el.

A szerződés egyéb pontjai a fenforgó kérdésre nem tartoznak. A szerződés a jegyeseknek, a menyasszony atyjának, az eljáró kir. közjegyzőnek és két ügyleti tanunak aláírásával van ellátva.

Ezen házassági szerződés után kivetették, az X. forintot alapul véve, egyrészt a II. fokozatu bélyeget és másrészt a $1\frac{3}{10}$ százaléknyi ajándékozási illetéket.

Jelen sorok czélja: kimutatni azt, hogy az ajándékozási illeték kivetése helytelen, a mennyiben ugyanis állítjuk, mikép az ily házassági szerződés után ajándékozási illeték a fennálló szabályok értelmében egyáltalán nem foghat helyt.

A bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok 1. §. A. 2. pontja szerint ingóságoknak élők közti ajándékozása (nem számítva ide azt az esetet, a midőn az ajándékozott tárgy átadása csak az ajándékozó halálával bekövetkezik) csak abban az esetben esik jogilleték alá, ha az ajándékozási *jogügyletről* okirat állittatik ki.

Mit jelent ezen rendelkezés? Azt jelenti ugyanis, hogy az illetékkötelezettség nélkülözhetlen feltétele, mikép az ajándékozási ügylet okiratilag létesíttessék és az okirat az ajándékozási ügyletet kifejezetten tartalmazza is. Azt jelenti továbbá, hogy hiányzik az illetékkötelezettségnek alapja akkor, a midőn ezen feltétel hiányzik, a midőn tudniillik nem tartalmazza kifejezetten valamely okirat az ajándékozási ügyletet mint olyant, vagyis a midőn nem tartalmazza kifejezetten valamely okirat az ajándékozási ügyletnek mint olyanak megkötését. Azt jelenti végre, hogy illetékkötelezettségi szempontból nincsen helye annak, hogy ingóságoknak élők közötti ajándékozása — megfelelő és arra irányuló kétségtelen okirati megállapítás hiányában — a körülményekből vont következtetés

utján *vélelmeztessek*, és hogy az ekkép vélelmezett ajándékozás illeték alá vonassék.

Ezért mondotta ki a fennállott pénzügyi közigazgatási bíróság 1886. május 15-én 5711/1885. szám alatt kelt ítéletében (Döntvények és elvi jelentőségű határozatok hivatalos összeállítása 1886. évről 263. lap): ahhoz, hogy ingóságoknak élők közötti ajándékozása illeték alá vétessék megkivántatik, „hogy az ajándékozónak mint az ajándékozottnak akarata az utóbbi vagyonának növelésére legyen irányulva, s az ily módon történt *akaratmegegyezés folytán annak megfelelő jogügylet létesüljön és az megfelelő alakban kifejezést is nyerjen.*”

A bélyeg és illetékek iránti törvényes és szabályok gyakorlati alkalmazásukat nyerik az illetéki díjjegyzék intézkedéseiben; vagyis ezen intézkedések megállapítják a bélyeg és illeték *mérvét*, azaz meghatározzák, hogy mit és mennyit kell az esetek különféleségéhez képezt bélyeg és illeték czimén leróvni. Azt a kérdést azonban, hogy in concreto egy bizonyos esetben fenforog-e általában és mily körülmények között az illetékkötelezettség (eltekintve azoktól az esetektől a midőn a megfelelő intézkedések csak az egyes díjjegyzékben foglaltatnak, például a mentességek iránti intézkedések) mindig és mindenkor a bélyeg és illeték iránti törvények és szabályok rendelkezései szerint kell eldönteni.

Ha tehát az illetéki díjjegyzék 43. tétel utolsó bekezdése azt rendeli, „hogy ha a házassági vagyon a jegyesekre csak a házasság alkalmából szülők vagy más harmadik személy által ruházott át, ekkor ezen vagyonátruházástól mint ajándékozástól fizetendő az illeték“ nem szenvedhet kétséget, hogy ezen törvényhely nem ugy értelmezhető, mintha a bélyeg és illeték iránti törvény és szabályok rendelkezéseitől eltérően az ingóságoknak átruházására nézve a házassági szerződéseknel egy egész új rendelkezést megállapítani kívánt volna. Ezen törvényhely nem egyéb mint speciell alkalmazása azon általános szabálynak a házassági szerződésekre, mely általános szabály az ingóságoknak átruházására nézve a bélyeg és illeték iránti törvények és szabályok 1. §. A. 2. pontjában foglaltatik. Vagyis más szavakkal: a mely feltételek alatt ingóságoknak élők közti ajándékozása általában illetékkötelesnek tekintendő, ép ugyanazon feltételek alatt de csakis ezen feltételek alatt tekinthető az ingóságoknak élők közti átruházása illetékköteles ajándékozás-

nak abban az esetben is, ha ezen átruházás házassági szerződésben foglaltatik.

Már most azt kérdezzük, hogy van-e egy ember, a ki azt állitaná, hogy a házassági szerződésnek jelen cikk bevezető soraiban leirt első pontjában egy betű is foglaltatik arról, mintha E. F. apa bármily ingó vagyont, különösen pedig az X. forintnyi hozományt C. D. leányára átruházta volna? Bizonyára nincs oly ember; és mégis a pénzügyi forumok azt decretálják, hogy úgy kell tekinteni a dolgot, mintha ily átruházás tényleg eszközöltetett és az idézett házassági szerződésben kifejeztetett volna, és ennek folyományaként az ajándékozási illetéket írják elő.

Azzal indokolják a pénzügyi forumok ezen decretumot „mert, ugymond, azon körülmény, hogy az X. forintnyi hozományt a menyasszony a szülőtől kapta, a dolog természetéből következik, és nem bizonyított, hogy ezen hozományt a menyasszony ezelőtt valami más jogcímen tulajdonul bírta volna“, „mert az ellenkező körülmény bizonyításának hiányában a jogi vélelem a mellett szól, hogy a hozományt a menyasszony szülőtől nyerte ajándékul“.

Hiszen az ily indoklás a dolgot a feje tetejére állítja! Törvény szerint csak akkor illetékköteles az ingóknak élők közti ajándékozása, ha ezen ajándékozás okiratban kétségtelenül kifejeztetett; a pénzügyi forumok pedig azt mondják, hogy nincsen ugyan az ajándékozás az okiratban, még pedig sehogy sem kifejezve, de azért mégis illetékköteles az ajándékozás, ha nem bizonyítottatik, hogy nem történt meg.

A pénzügyi forumok ezen indoklásuknál a fősulyt arra fektetik, hogy a házassági szerződés az apa részéről is aláírásával láttatott el. Ugy de figyelmen kívül hagyják azt, hogy az apa a szerződést nem mint *szerező ügyfél*, hanem törvényes képviselői jogánál és kötelességénél fogva *csupán* a kiskoru leánya cselekménye atyai helybenhagyásának kifejezéséül írta alá. Hiszen ugyanazon joggal, a melynél fogva az ily aláírás tényéből, vagyonátruházás az atyának imputáltatik, ugyanazon joggal kellene vagyonátruházást a szerződést hasonlólag aláirt kir. közjegyzőnek és ügyleti tanuknak is imputálni.

Hozzájárul mindezekhez, hogy a házassági szerződésnek jelen cikk bevezető soraiban leirt első pontja szerint a menyasszony a hozományt a szerződés keletkezése időpontjában már bírta, mint-hogy „az ő kezeiből“ ment által a szerződés kifejezett tartalmához

képezt a hozomány a vőlegényre, mely körülmény a pénzügyi forumok részéről egészen figyelmen kívül hagyatik.

A pénzügyministerium (akkor még legmagasabb forum illetékügyekre nézve) a budapesti kir. közjegyzői kamara által hozzáintézett felterjesztés elintézéséül 1881 május 3-án 83923. szám alatt hozott rendeletével kimondotta, „hogy nem jár ajándékozási illeték, ha az ajándékozás a szerződésben kifejezve nem lett és a nő atyja azt csak mint leányának törvényes képviselője írta alá“.

Azóta tehát közel 17 év óta legalább Budapesten a központi díj- és illetékkiszabási hivatal igen csekély számú eltérésekől eltekintve következetesen a törvénynek megfelelőleg intézte el a fellevertt kérdést, a legujabbi időben azonban megint, még pedig éppen ezen hivatal részéről, lábra kezd kapni a jelen sorokban megtámadott eljárás, mely megfelel ugyan financialis szempontnak, de merőben ellenkezik a törvényvel, mely egész az ellenkező elintézt szabja elő, és merőben ellenkezik a méltányossággal, a midőn az ügyfeleknek egy vagyonátruházást kívánt imputálni, melyet ezek kifejezni nem szándékoztak és nem szándékoznak.

dr. W.

Lapszemle. A „Münchener Allgemeine Zeitung“ mult évi december 15-iki számában a következő közlemény olvasható: A hesseni nagyhercegség egybehívott országgyűlésének tanácskozása tárgyainál az oroszánrészt ebben az ülészakban az igazságügyminiszteriumnak jut, mely a német polgári törvénykönyvhöz az első törvényjavaslatot terjeszti elő, melylyel a közjegyzői és a telekkönyvi intézmény behozatala terveztetik és a mely már a kamarának ugynevezett „törvényalkotó bizottsága“ által előlegesen elfogadva lett. Bizonyára a telekkönyvek behozatala tekintetében nem sok véleménykülönbség fog lenni, mert a nevezett bizottság egyetért a kormányval abban, hogy a régi telekkönyvek a polgári törvénykönyv követelményeinek már nem felelnek meg és hogy az új telekkönyvek megalkotandók. Ellenben tartanak attól, hogy a közjegyzőség behozatala különféle ellenmondásokra fog okot szolgáltatni. Jóllehet a Rajna-Hessenben már most vannak közjegyzők és pedig olyanok, a kiknek hivatala nincs az ügyvéddel egyesítve és nem kétséges tény az, hogy ezek a közjegyzők Rajna-Hessenben „tekintélyesek és nagyban foglalkoztatva vannak.“

Azonban Felső-Hessenben és Starkenburgban ezideig nem voltak közjegyzők, hanem a községi bíróságok (Ortsgerichte), élükön a polgármesterrel, kezelték az adásvételek elkönyvelését, az ingatlanok árverezését és egyéb közjegyzői teendőket. Ez a tevékenység jelentékeny illetékeket hoz be és a kormány és nevezett bizottság kebelében meg vannak győződve, hogy a közjegyzőség elleni agitáció inkább pecuniár jellegű és hogy nincs annak egyéb alapos oka, mint a helyibíróság tagjainak azon félelme, hogy az eddigi jövedelmeiket elvesztik. A bíróságok (Amtsgerichte) azonban sokat mondhatnának némely községi bíróság (Ortsgerichte) képtelenségéről, mikor valamely némileg bonyolódottabb átíratás fordul elő. Joggal jelentette ki tehát a kormány, hogy a községi bíróságokat (Ortsgerichte) működési körükben épen a közönség érdekében korlátozni kell. Az országos követek nagy része bizonyára pártjára kél a veszélyeztetett helyi bíróságok érdekeinek és illetékessége körének korlátozása ellen harcolni fog, hanem biznak abban, hogy a tárgyi momentum győzni fog.

Eddig tart a közlemény; ugylátszik, hogy a hesseni nagyhercegségben is a közjegyzőség ellenzőinek argumentumai sem tárgyilagosságok

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. *Szöpek* Gábor nagyvárad kir. közjegyzői helyettst Derecskére, dr. *Fárnek* László csáktornyai kir. közjegyzői helyettst Mátészalkára és *Trak* Géza debreczeni kir. közjegyzői jelöltet Técsőre kir. közjegyzőkké nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter *Lestyán* Adorján székelyhidi közjegyzőt Debreczenbe helyezte át.

KÖZJEGYZŐK LAPJA

Szerkeszti SCHILLING RUDOLF, budapesti kir. közjegyző.

KIADJA A MAGYARORSZÁGI KIRÁLYI KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, fél évre 3 frt.	Megjelenik havonként 2-szer	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Váci-körút 19.
--	--------------------------------	---

TARTALOM: Kérelem a kamarák elnökeihez. — Nyugdíjintézet III. — A kir. közjegyzők és az 1897. XXXIII. törvénycikk. — Birói megbízások. — Szerződés után várandó örökség eladása iránt. — Illetékügyek. — Hirdetés.

Kérelem a kamarák elnökeihez.

Bátor vagyok felkérni a kamarák elnökeit, legyenek szivesek velem minél hamarább közölni a következő adatokat:

1. Hány közjegyző vonult a magánéletbe?
2. Hány közjegyző halt meg, és pedig körülbelül milyen korokban?
3. Hánynak maradt özvegye és kiskorú gyermekei?
4. Hány halt meg oly utódok nélkül, kiknek ellátási igényök lett volna?
5. Hány helyettes és hány jelölt van a kamara területén?

Nyugdíj-intézet.

III.

A mult cikkben ajánlott módon megszerzendő 7950 mondjuk 8000 frt. évi járulék, ha mindenkorra biztosítva lesz, véleményem szerint elég lenne arra, hogy a tartalékalapot biztosítsa, de sem nem méltányos, sem nem ildomos, hogy akkor, a mikor még is legelső sorban a közjegyzők magán-érdekének előmozdításáról van szó, maguk a közjegyzők ne mutassanak fel semmi olyat a mi saját erejükből kerül ki a cél támogatására.

Véleményem szerint már akkor, a mikor folyamodnánk az ajánlott bélyeg elárusítói engedély megadásáért, már hivatkoznunk